

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se naruči naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 13.

V Ptaju v nedeljo dne 28. marca 1909.

X. letnik.

Vojnska??

Položaj je nespremenjeno resen. Vsi srbski odgovori na vprašanja našega ministra za zunanje zadeve so nezadovoljivi. Človek ima vtič, da hoče srbska vlada le časa dobiti, da dokonča popolnoma svoje oborožanje. Resnično povedano: Mi kakor noben pametni človek govorimo nismo prijatelji vojske in vemo čisto natanko, da bi vojska zahtevala od prebivalstva velikanske žrtve. Ali sedanje stanje je istotako nevzdržljivo. Troški za obmejno vojaštvo so ogromni in prebivalstvo je grozno vznemirjeno. Listi ne smejo ničesar o vojaškem gibanju pisati in zato se širijo le neverjetne razburljive govorice. Temu neznosnemu stanju mora biti konec? Srbiji se je dalo doslej dovolj priložnosti, da uredi razmere. Nobena velevlast bi ne imela toliko potrebljivosti z malo Srbijo kakor Avstrijo. To prizna danes celi svet. Položaj je torej danes sledeči: Vsak hip zna padeti odločilna beseda. Ako Srbija v zadnjem trenutku ne spremeni svojega stališča, potem mora priti do vojske s Srbijo in Črnogorom.

V naslednjem podamo zanimivejše vesti zadnjih dneh:

Dunaj 23. "N. F. Presse" poroča iz Konstantinopla: Položaj se mora najkasneje zatemkom aprila na ta ali oni način razjasniti. Nadaljnje zavlačenje je izključeno. Ako bi se Srbija pokorila, moral bi takoj razoborožiti in velevlastim nadaljno mirno zadržanje garantirati. Ako bi velevlasti od Srbije tega jamstva nemogle tekom enega tedna dobiti, marširali bi naši vojaki tudi brez ultimatuma v Srbijo.

Dunaj 23. Cesar je sprejel prestolonaslednika Franc Ferdinanda v posebni avdijenci; istotako ministra Ährenthala. Govori se, da je bil prestolonaslednik medtem tudi v Berlinu pri cesarju Viljemu.

Berlin 23. "Voss. Ztg." poroča: Boji na Drini se ponavljajo, tako da nismo več veliko od vojnega stanja oddaljeni. Srbi streljajo na vse avstrijske straže, ki se pokažejo ob Drini. Baje je bil rezervni lajtnant Fuchs od Srbov ustreljen. Zadnja poročila pravijo, da je bilo ob Drini že 17 avstrijskih vojakov ustreljenih.

Dunaj 23. Vedno jasneje se kaže, da poizkusi velevlasti, zasiguriti mir, nimajo uspeha. Položaj je zelo temen.

Budapest 23. Iz Belgrada se poroča: Srbsko glavno mesto Belgrad je izpraznjeno. Včeraj zvečer se je zadnje javne denarje odpravilo. Poštno blagajno v znesku 10 milijone frankov se je neslo v Aleksinas.

Kataro 23. Vse porabljivo vojaštvo Črnogore stoji že pod orožjem. Črnogorska armada obstoji iz 11 brigad.

Berlin 23. Iz Cetinja se poroča, da so pri Budnji (Dalmacija) črnogorski vojaki čez mejo na avstrijske streljali in tudi dva avstrijska vojaka vjeli.

Dunaj 22. V državnem zboru imel je ministarski predsednik govor in m. dr. dejal: Kakor

sem že poročal, ni odgovarjala nota srbske vlade na našo demaršo pričakovjanju. Tudi ogrska vlada smatra srbski odgovor za nezadovoljiv. Mi nismo takoj na srbsko noto odgovorili, ker bi to položaj pogostrilo, kar hočemo zabraniti. Cilj naši politiki je zasiguranje in varstvo po aneksiji napravljenega stanja. Mi nimamo izzivalnega namena in ne vladožljene politike. Srbija ima tedaj še čas, da nam pride nasproti. Ali naša dolžnost je, da se kmalu ne zonsni položaj na naši meji konča in bodemo na to z vsemi močmi vplivali".

Šparkasa v Brežicah.

C. k. okrajno glavarstvo v Brežicah izdalo je dne 15. marca 1909 pod št. P. Z. 64 sledič razglas:

"Ravnateljstvu šparkase v Brežicah! — V času od 11. do 18. januarja t. l. narejena revizija šparkase v Brežicah dognala je v splošnem red in varnost tega zavoda in neresničnost v listu „Posavska straža“ natiskanih obdolžitev ter sumničenje splošne nature" S tem so vse laži potom c. k. oblasti razkrinkane!

Politični pregled.

Naval na hranilnice. Brezvestni in neumni ljudje so med ljudstvom razširili smešno vest, da bode v slučaju vojske ves denar izgubljen, ki je naložen v hranilnicah. Vsled tega so nepremišljeni ljudje pričeli dvigati denar iz hranilnic. Seveda je vse to hujskanje le neumnost. Finančni minister Bilinski je v tem oziru tudi v državni zbornici izjavil slediče: „ — Žalibog se je v mnogih deželah naše domovine razširila vest, da hoče vlada v slučaju vojske v hranilnicah naložene denarje vzeti in za vojsko porabit. V slučaju vojske, tudi ako se pride v sovražno deželo, je zasebna lastnina nekaj svetega. Kdo bi mogel misliti, da bi se zasebna lastnina lastnih deželanov protipostavno vzelo? To je tako otroško, nerazumljivo, da moramo misliti, da so gotovi agitatorji, ki to nalašč razširjajo. V imenu vlade in vseh drugih izjavljam: nikdar se ne bode kaj taciga zgodilo, da bi avstrijska vlada svojo roko na tujo last, ki nam je sveta, položila. Vloge v šparkasah so popolnoma varne, one ostanejo popolnoma varne, pa naj bode vojska ali ne. Vložniki torej nimajo prav nobenega povoda, da bi dvigali svoje vloge iz hranilnice.“ — Tako je izjavil minister! Upamo torej, da se ljudje ne bodejo dali zapeljavati od srbskih prijateljev, da bi svoj denar jemali iz šparkas...

Podpora pod orožje poklicanih. Vlada je izjavila, da smatra za svojo dolžnost, podpirati družine tistih vojakov, ki bi imeli priti oktobra na dopust, pa se jih je naprej obdržalo in tistih, ki se jih je zdaj pod orožje poklical. Podpiralo

se bodo družine tako, kakor določa to postava za slučaj mobilizacije. V naslednjem podamo glavne točke te postave: 1. Pravico do podpore imajo pomoči potrebne družine, ki živijo od plače vojaka, torej žena, otroci, starši (ako jih je sin-vojak vzdržaval) itd. — 2. Podpora znaša za vsaki dan in vsaki član družine: na Štajerskem 57 vin., na Koroškem 60 vin. Poleg tega dobi še vsak član družine na Štajerskem 29, na Koroškem 30 vin. stanovalne podpore, ako ne stanuje v lastni hiši. Skupna svota podpore pa ne sme biti višja nego je bil navadni zaslužek k vojakom poklicanega. — 3. Kako se prosi za podporo? Podporo se dobi le tedaj, ko se zanjo prosi. Prošnjo je treba predložiti politični oblasti (okr. glavarstvo) in je ni treba kolekovati ter je tudi poštine prosta. Torej ni treba marke na pismo; pač pa se mora na kuverto napisati: „Gesuch einer Familie eines zum Militärdienst Einberufenen. Portofrei lt. § 20, Abs. 4, Ges. 13. | 6. 1880, Nr. 70 R.-G.-Bl.“ — 4. Pravica do podpore pričenja z dnevom, ko zapusti poklicani svoje bivališče; za tiste, ki bi morali oktobra na dopust, pa so bili obdržani, velja podpora od 1. prosinca 1909; za rezerviste, ki so prišli oktobra pod orožje, velja z 28. oktobrom. — 5. Podpora se plača vedno pol meseca naprej, i. s. vsacega 1. in 16. v mesecu. Za slučaj smrti v vojski pa veljajo še posebne določbe.

Državni zbor je sprejel te dni vladini predlog glede rekrutov. Za predlog je glasovalo 189, proti predlogu pa 103 poslancev, med zadnjimi seveda socialisti, češki radikalci itd. Več Čehov in tudi glavni vodja liberalnih Slovencev Hribar so izginili iz dvorane, ko je bilo treba glasovati. Na vsak način so zdaj časi preresni, da bi se delalo vlad glede vojaštva težave.

Vogerski državni zbornici se je potegnilo postavne načrte nazaj, ki se tičejo colninske in trgovinske pogodbe s Srbijo. Prav tako: kakor ti meni, tako jaz tebi!

Ogori in vojska. V ogrski državni zbornici imel je posl. Szemere te dni velezanimiv govor. Dejal je m. dr.: „Trozveza ni bila nikdar tako močna kakor danes. Volitve na Italijanskem so pravi uspeh trozvez. Nemčija pa stoji na naši strani kakor skala in naš mogočni prijatelj cesar Viljem (viharni „eljen“-klici poslancev) stoji z germanško zvestobo poleg nas. Protinami agitira Rusija, ki pa ni dovolj močna. Treba torej, da pričnemo z aktivno politiko in se ne pustimo več teptati“. — Besede tega poslanca so resnične. Mož gotovo ni prijatelj nemščev, ali resnico mora pribiti, da je najzanesljivejši prijatelj Avstriji — Nemčija, najnevarnejši sovražnik pa Rusija. Kaj pravijo k temu naši prvaki, katerih voditelji romajo po Rusiji? . . .

Nemška kmetska stranka imela je pred kratkim sejo, v kateri je sprejela sledečo rezolucijo: Naš poslanik je v Belegradu povedal, da bi v hipu, ko bi prišli s Srbijo do dobrih političnih odnošajev, stopili z njim tudi v prijateljske gospodarske razmere. Kakšne bodejo te razmere, to poslanik ni povedal. Ker obstoji nevarnost, da bodejo v tem oziru v prvi vrsti interesi kmetijstva trpeli, ugovarjamо odločno, da

bi se dalo Srbiji dobičke na troške avstrijskega kmetijstva, zlasti avstrijske živinoreje. To ne sme biti, da bi se igrala naša zunana politika vedno z življenskimi pogoji avstrijskega kmetijstva. Mi želimo gotovo mir s Srbijo, ali ta mir se ne sme uresničiti edino na troške kmetije. — To so možate besede nemških kmetov! Naši prvaki pa, ki se imenujejo tudi „kmetske stranke“, se prepričajo za — Srbe.

Dopisi.

Oplotnica. Dne 15. in 16. t. m. vršile so se v Oplotnici občinske volitve, pri katerih je zmagaala v I. in III. razredu napredna stranka ali „Stajercijanci“, kakor nas zloglasni „Sl. Gospodar“ imenuje. V drugem razredu dobili pa so večino klerikalci. S temi volitvami je odločno končan boj, kateri se je bil od strani klerikalcev z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Ako pomislimo, da so proti nam agitirali farji in duhovni iz vseh sosednih far, kakor: iz Konjic, Prihove, Köbl, sv. Jungerte na Pohorju, Zreče in Čadrama, in da tem nedolžnim gospodom, kateri si vsaki očenaš pustijo dobro plačati, ni bil pregrd in prestrm nobeden pot, moramo pač spoznati velikanski vtisk tega poraza, da smo dobili v tretjem razredu 46 glasov večine. V prvem razredu nam je pretila nevarnost do „srečke“, ali odločil je še v zadnjem trenutku prihod gospoda Lovrenca Potočnika iz Rogaške Slatine, kateri je, kakor oblubo, izpolnil svojo možato besedo. Čast in hvala vremenu g. Potočniku! — Imeli pa smo v prvem razredu tudi volilca, kateri se v Slov. Bistrici, kakor sraka šopiri v vseh nemških društvenih, napihuje se občinskem in okrajnem zastopu, kakor se smili tudi v šolskem svetu nemške šole. Videli smo ga v paradi nemškega gasilnega društva z pozlačeno čelado na glavi in opasan pozlačen degen. Vsakomu, ki mu je znano koliko navalov od strani klerikalcev pod nadpoveljem privandranega Besenščka in konzorcija je občina Oplotnica skozi 30 let pogumno odbila, mora se studiti do človeka, kateri da častno besedo, da gotovo pride in da se mu posebej brzojavno naznani položaj stranke. Bil si je v skrbi, da mu cerkvena oblast odpove zanaprej nakup sveč in da se mu od te strani tudi prepove postaviti štand za prodajo, ako voli, kakor je obljudil, z napredno stranko. Požrl je rajše svojo mož-besedo in njegovo sladko srce zlezlo mu je v hlače. Da so bili klerikalci svoje zmage popolnoma gotovi, razvidi se iz tega, da so si pripravili smodnika in tudi možnarje nabite imeli, katere pa so v četrtek zvečer v čast sv. Jožefu izstrelili. Čast naprednim volilcem!

Sv. Lovrenc na dr. polj. Tukaj smo imeli ohčinske volitve dne 9. t. m., pri katerih se je pri nas prvakrat za vero šlo (?); vzrok je, ker se še nikoli poprej ni nobeden mašnik v volitve vtrkal in agitiral. Zatorej nas je presenetil naš g. župnik Ozmec Jožef, ko je 7. t. m. sklical zaupni shod in nam naznanjal farovške metlje za kandidate ali za „Ausschusse“. To vam je res izbran iz cele občine „aussus“ ker malo jih je med njimi, kateri razumejo za kaj da so izvoljeni; med njimi so prijatelji žganja prve vrste, ja celo zavoljo poneverjenja kaznovani. Le-ti bi naj, kakor hoče župnik, našo občinsko gospodarstvo vodili?! Po celi občini so bili prejšni odborniki znani kot zasluzni večkrat izvoljeni možje, kateri so nas branili pred nepotrebnimi stroški v vsakem oziru in zategadel je sklenil župnik Ozmec, da le ti se ne smejo več voliti. Zatoraj je poklical 4 agenta, da so na volišču agitirali, volilcem glasovnise v kraj jemali in po sili faroške metlje zapisovali, zakar se bodejo morali še pri kazenski sodniji zagovarjati. Med temi so se najbolj odlikovali: kaplan Kociper Tone, 11 krat kaznovani Fošnarič Martin (to je poštenjak in ne zavidamo fajmoštru, ako se more na take ljudi opirati, ako hoče faroške metlje v odbor spraviti). Tudi Štefek Osenak, mežnar, si je pri volitvah kašo skuhal, katero bo gotovo na Ptiju pihal. Zmagali so klerikalci na celi črti in so vpili na volišču: živelj klerikalci! Ali ta zmaga je klavarna, ker smo mi predložili proti nepostavnemu volitvi priziv, zatoraj ne bode kruha iz te moke. Tako so klerikalci to velikansko zmago telegrafrali „Gospodarju“. Ako ste res pošteni, tedaj tudi naznanite, s kakimi sredstvi

ste zmago dosegli. Naša občina je bila dosedaj složna in to ni bilo prav našemu župniku, zatoraj je vsejal seme prepira med nas; misli menda župnik Ozmec, da je to zapisano v svetem pismu? Po besedah Jezusu in Janeza nikoli. Mi smatramo po naši pameti, da občinske volitve nimajo z vero nič opraviti, zatoraj si tudi ne bodo nikoli pustili farovške metlje v občinski odbor vsiljevati. To si zapomnite, župnik in kaplan! Se priporočamo na straži ostajoči, politiki ne vdani farani.

V katoliški deželi Bavarski je štolnina že doopravljena. Zakaj pri nas ne?

Kakor so klerikalci sovražniki cesarja Jožeta II., ki je kmete hotel osvoboditi, tako so tudi sovražniki kmetskega stanu, katerega hočejo tom volitvem zopet v svoj jarem spraviti. Klerikalizem je najnevarenejši sestavnik kmetskega stanu. Da dobiti kmete pri volitvah na svojo stran, delajo klerikalci gospodarske obljube, ki jih ne morejo nočijo nikdar izpolniti. V odločilnem trenutku pa izdajo kmeta le vladu in izkorisčati. Dokaz temu prestopki štolnina. Končni cilj klerikalne volitve agitacije je: umen naj kmet ostane, da bode plčaval; reven naj ostane, da v klerikalno.

Štolnine.

(Naprej in konec*).

Ako priglihajo naši prijatelji v „Stajercu“ objavljene postavne štolnine z onimi svotami, katere so morali proti postavi župnikom plačevati, razumel hode vsak kmet, kako se ga je čez uho udarilo. Kmetje pa bodejo tudi izpoznali, kakšen namen ima klerikalna volilna gonja. Vera je v nevarnosti, vpijejo duhovni gospodje in njih pomagači; v resnici pa se gre edino za moč in denarni žakej duhovništva. Kmetje naj bi volili klerikalne slamnate može, da bodejo ovce zopet v župniščih stržene. Klerikalci jamrajo o slabih časih in vendar prestopajo štolninske določbe. Ali vidiš, kmet, to jasno slein parajo?

Popisati hočemo še nekaj postavnih določb štolnine: Za peto koralno dušno mašo mora dobiti župnik 2 K 40 h, vsakdo od zahtevanih levitov pa 82 h (ako se levita ne zahteva, torej nič); vsak posvetni ministrant mora dobiti 10½ h (katere pa župnik večidel za se pridrži).

O zvonenuju v vaseh.

Za prvo celo zvonjenje z vsemi zvonovi za vsako uro K 1·57½, za drugo in zadnjo 44 h. Vsakemu stoji prosti, da pusti med in pred pogrebom kolikor hoče dolgo in na kakšni način zvoniti. Za pol ure se plača le polovico, za četrte ure le četrtnino omenjene svote.

O mrliskih odejah na parah.

Za lepo žametno	K 2·10
za navadno iz blaga	" — 53
ako se pokrije glavni oltar črno	3·15
ako se pogrne črno odejo s križem v cerkvi z 12 svečami	2·10

Za grobno mesto se plača za odrašenega bogatega človeka K 1·22½, za odrašenega revnješega K — 52½, za otroke pa le polovico (do 9. leta). Za napravo groba je plačati mrliskemu kopaču:

pri bogatih pri revnih kmetih	
po zimi K 2·10	1·56½
po leti 1·22½	— 63.

Za otroke (do 9. leta) zopet le polovico.

Iz vsega tega je razvidno, da danes ne računajo samo fajmoštri, temveč tudi mežnarji preveč. Kakoršen je fajmošter, tak je tudi mežnar. Govorijo o blagostanju kmeta in o krščanstvu, gre se jim pa edino za visoke štolnine. Pustite mi moje in dajte mis svoje, je njih geslo. Kmetje, vi veste tedaj, kaj morete župniku in mežnarju reči, ako pride po volilni listek?! Proč z izkorisčanjem!

Vprašanje je zdaj: Kakšno postavno varstvo ima prebivalstvo pred nepoštenim računanjem štolnine? Postava od 7. maja 1874 R.-G.-B. št. 50, pravi: Po navadi ne sme biti nobeno župnijsko-uradno dejanje od naprej-plaćila štolnine odvisne. Prestopke štolninske postave sme kaznovati okrajno glavarstvo po zaslijanju ordinarijata z denarno globo 200 K. Ako bi tudi to ne pomagalo, sme posvetna oblast zahtevati, da se dotični duhovnik iz službe odstrani.

Kmetje! Reklo se vam bode, da so te postavne štolnинe prenizke za današnjo draginjo. Ali zakaj pa bi moral kmet duhovnemu gospodu za vsak korak še posebno plačati. Okrajnemu glavarju se vendar tudi ne plača še posebej njih uradne čine. Župnik ima istotako svojo plačo in druge svoje dohodke, on stanuje v davka prosti hiši, medtem ko mora kmet težko delati in davke plačevati; zakaj bi moral kmet svoje denarje vedno v farovž nositi? Kristus in njegovi apostoljni vendar tudi niso denarje zahtevali?

Novice.

Cenjenim prijateljem naznanjam, da ramo tudi v tej številki mnogo gradiva, z mnogo dopisov, na stran položiti. Dogodki zunanji politiki so tako važni, da se mora obširneje nanje ozirati. Prosimo tudi, da se zdaj poročila kolikor mogoče na kratko pospišajo?

Citateljem na znanje! Od raznih strani prihajajo vprašanja, zakaj ne prinašamo noben vesti glede vojaških zadev. Povedati morame svojim cenjenim čitateljem, da se v danjih razmerah ne sme pisati ničesar o vsem gibanju, ker bi nam oblast to takoj klicala. Torej nismo mi krivi...

Prvaško veleizdajstvo dokazano! Listi ročajo sledečo naravnost v nebo vpijočo v Ljubljanski prvaški denarni vodi (torej zvezje prvaških posojilnic itd.) dovolili Srbiji 20 reči dvajset lijonev kron posojila. Od te svote je 10 milijonev baje Srbiji že plačalo... Mi avstrijski državljanji stojim skoraj pred vojsko s Srbijo. In pravki danarje za nam sovražne Srbe. S krvnatimi krajcarji torej, katere nalagajo zasplojeni venki ljudje v prvaške posojilnice na Stajersko, Koroško in drugje, podpirajo prvaški veleizdajalc naše smrtne sovražnike. Ne samo z besedami, ne, tudi z danjem jih podpirajo! **Ali ni to veleizdajstvo?** Slovenski sinovi bodejo morali morda kriplativi v boju proti onim Srbom, katere podajo prvaški posojilničarji z denarjem. Slovensko ljudstvo, vzdrami se!

Kje so izdajalci? Vlada potrebuje zdaj jaško (rekrutno) postavo. Kajti ko bi bili najzagrizenejši prijatelji miru, pripravljeni moralni vendar biti. V takem trenutku, ko je zdaj naša država, je treba vladu sredstva vse dovoliti. To se je tudi zgodilo! Zanimajo pri tem le dvoje: Prvič to, da jo je ljubljanski župan Hribar popihal, ko je bilo glasovati. Hribar pa je vodja pravkov. V slovenskih poslancev je torej dokazal, da so vražnik Avstrije. Tisti Hribar, ki torej v Ljubljani sam klical vojaštvo, da septembra zločinskim nemirim konča naredil izjavil se je zdaj proti vojaštvu, ker se proti Srbiji. Kaj porečeo k temu prvaški posojilničarji in koroški, ki sedijo v enem in klubu s Hribarjem?! Ali prvaški poslanci tudi v največjem prijateljstvu s češkimi radikali? In ti češki radikalci so izjavili, da glas proti vladini vojaški zahtevi in da bi ponovila sredstva, da bi jo onemogočili. „Živio Srbija“, to je geslo teh ljudi. Sramujmo se prvaških poslancev...

Tožbe proti uredniku K. Linhartu so posledaj nekaka špecialiteta prvaške gospode. Izdajalska prvaška gospoda menda misli, da de s tem zagrenila uredniku Linhartu v do naprednega dela. Pa se zelo moti! — Kazano, so ptujski prvaki po 13. septembru nanihali Linharta sodniji, češ da je prestolipoval po raznih paragrafih. Pri prvi obravnavi bil Linhart tudi na 8 dni zapora obsojen prvaški listi so prinesli to vest z velikansko veseljem. Ali veselje jim je kmalu minulo. Doktor Linhart je bil namreč le zato obsojen, ker se njegove priče niso zaslišale. Pritožil se v sled tega in okrožna sodnija v Maribor razveljavila prvo obsodbo ter izročila celo zopet prvemu sodniku. Zdaj so bile tudi

hartove priče zaslišane. In glejte, uspeh obravnavne je bil povsem drugačni. Linhart je bil obtožen, prvič da je hotel 12. sept. v ptujski „narodni dom“ s silo vdreti in s palico nekega Gregorko napadeti. Zaradi te obtožbe je bil oproščen. Drugič je bil Linhart obtožen, da je predkolodvorom izzival in nekaj nepostavnik besed zaklical. Zato je bil na 30 K globe obsojen. Zaprt torej redakter Linhart ne bode, dragi prvaški priatelji! Sicer pa budem o celi stvari še natanko govorili in morda se bodejo potem tisti jokali, kateri so se najprve hudobno smejal. Zob za zob!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Iz sv. Lenarta sl. g. se nam poroča: Dne 16. marca pričeta gradba tukajšne nemške šole dokazuje prvaškim hujškačem v našem trgu in vsem od njih nahujškanim praznoglavcem, da jim njih grda obrekovanja proti nemški šoli niso nicesar pomagala. Dokazana je zdaj tudi laž, da bode nemška šola združena z velikimi troški prebivalstva. Ti prvaški privandranci so tudi lagali, da se bode v nemški šoli protestantovski verouk dajal. Ta nesramna laž bode takrat dokazana, ko bodejo pričeli katoliški duhovniki v tej šoli katoliško vero podučevati. Slavnostne gulaše dne 11. februarja pri Arnuschu se je pač prerano jedlo. Velika blamaža je to, kaj ne, ljubi prvaki? Sramujte se, vi skozinsko lažnivi nasprotviki, da poštene in dostoje meščane na zahrbtni način obrekujete in kmetsko ljudstvo proti nemški šoli hujskate. Izrek nekega pijanega rdečega obraza, da kmetom ni treba nemškega znati, razsvetljuje vaše prave namene. Ali kmetje se od vas prvaških sebičnikov ne bodejo pustili za norca imeti. Kmet ve čisto dobro, da mu bode skozi ustanovitev nemške šole dana priložnost, pridobiti brezplačno svoji deci znanje nemščine. Danes je kmet dostikrat prisiljen, da pošle svoje sinove kot hlapce v nemške kraje, da si nemškega priučijo... Ljudstvo sprevidi z vsakim dnevom natančnejše laži pravaštva. Pred kratkom je neki smrdljivi lažnik v prvaških cunjah sprožil laž, da ima občina sv. Lenart 100.000 K dolga in da plačuje 150% doklade. Napravilo se je natančno revizijo in našlo, da plačuje občina sv. Lenart danes le 70% proti 90% lanškega leta in da je občinsko gospodarstvo župana Sedmineka izborni. S tem je nesramna prvaška laž razkrinkana. Roko proč, prvaki, od sv. Lenarta! Vi črni krti imate pač vzrok, da se bojite nemške šole, kajti izobraženi kmetje se ne bodejo več od vas izkorisčati pustili. Naj postane svitlo v slovenskih goricah!

Iz Ljutomerja se nam poroča: „Narodni dnevnik“ iz Celja z dne 9. t. m. ta pravi revolverski hujškoči list prinesel je sledeče poročilo o seji okrajnega zastopa: „Pretekli teden je imel naš okr. zastop plenarno sejo pri kateri je prišel zopet na vesto predlog za podporo „Sokolu“. Da imel vsled slabega vremena o prikli blagosel svoje zastave izgubo. Poročevalec je prav toplo priporočal „Sokola“ v podporo, omenil važnost telovadbe za krepek zdrav človeški naraščaj, omenil tudi koliko je „Sokol“ storil ravno za kmečke sinove katere je poslal v Ljubljano, Zagreb in Prago. Slovenski fantje zapomnite si ime Strasser“. — Lažnivo hočejo torej svoj poraz slabemu vremenu pripisati, da je vsled tega mnogo njih članov izostalo in tako s svojim predlogom, katerega sta gg. Franc Seršen in Anti Misia tako toplo priporočala, ki je obsegal podporo za sokola, propadli. Seršenu bi bilo to dario dvojno prijetno, ker so sokoli pri njemu menda kaj na kredi dolžni ostali. Tako bi se prišlo do denarja. Prav čudno je, da je Seršen — kakor da bi se zbudil iz zimškega spanja, ker je šele prišel iz nekega nemškega mesta in tam prestal operacijo in vkljub temu, da zasluži od nemških vinokupcev lepe svotice denarja — zopet pričel politično vlogo igrati. Na shodi je Seršen sicer že opetovan dejal: „Nemci so vragonije, kaj so vragonije, tu tak znate.“ Ali vse Seršenove govorance mu niti pri lastnih pristaših niso pomagale. Tudi med njimi je dovolj pametnih posestnikov, ki imajo „sokolstvo“ za navadno komedijo. Kmetski sin telovadi itak dosti od zutraj do večera, da stori svoje gospodarsko delo. Škodljivost „sokolstva“ razvidna je iz raznih vzrokov: 1. mora vsak član društva dvakrat na teden zvečer

k vajam prideti in ostane potem do polnoči v Ljutomeru; šele po polnoči gre domu; kako naj bi torej zutraj zarano ostal in delal? — 2. Kmetski sin tudi ne more gledati, kako se sokoli-tovariši zabavajo pri časi vina; tudi on prične piti in od kje dobri denar, to vemo itak dobro. Tako stoji stvar! Na eni strani jamramo kmetje, na drugi pa mečejo zapeljani kmetski sinovi denar skozi okno. To je komedija! Pametni kmetje torej ne bodejo pustili svojih sinov v taka društva. Pametni Slovenci tega itak tudi ne storijo. Upravitelj „kmetijske zadruge“ g. Karba ima n. p. več sinov, od katerih pa ni nobeden član sokolskega društva. Karba je tudi proti podpori sokolu glasoval. Bravo! Smešno je, da prvaki zdaj vpijkejo: „Murski fantje, le zapomnite si ime Strasser“. Gosp. Strasser ni kriv, da je predlog padel; le dolgočasno mu je že postal in stavil je predlog za konec debate. Strasser gotovo ni slab človek in je vašim očetom v besedi in dejanju marsikdaj pomagal. Nikdar ni napravil razlike, ako je bilo treba pomagati, pa najsibode potem Slovencu, Nemcu ali Hrvatu. Njegovo ime je tudi daleč čez štajerske meje znano z besedo „naš oča“. To si zapomnite, murski fantje! Strasser pozna potrebe in želje tukajšnjih kmetov dobro; bil je 35 let distriktni predstojnik in je vedno pošteno in pridno deloval. Treba je torej, da se njegovo ime v dobrem spominu obdrži! Ž navadnimi psovki pa ne bodejo prvaki svoje blamaže zadržili!

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 27. marca v Podplatu**, okr. Rogatec; na Svetih gorah**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem); v Slovenjem Gradcu*. Dne 29. marca pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; v Sevnici**; v Rušah**, okr. Maribor; v Marnbergu**. Dne 30. marca v Ormožu (svinjski sejem). Dne 31. marca v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 1. aprila na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z mlado živino in konji). Dne 2. aprila v Braslovčah**, okr. Vršnje; v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem), okr. Slov. Bistrica; v Ormožu**; v Drnovžu** okr. Lipnica. Dne 3. aprila pri Sv. Pavlu pri Prepoldu, okr. Celje; v Brežicah (svinjski sejem); v Slov. Gradcu*. Dne 4. aprila v St. Iiju v Slov. gor., okr. Maribor. Dne 5. aprila v Kamnici*, okr. Maribor; v Poljčanah**, okr. Slov. Bistrica; v Celju*. Dne 6. aprila v Ormožu (svinjski sejem); pri Sv. Križu**, okr. Rogatec; v Radgoni*.

Telegram.

Srbski prestolonaslednik na begu.
Srbski prestolonaslednik Jurij je na nečloveški način umoril svojega sluga. V zadnjem hipu se poroča, da je Jurij pobegnil iz Srbije in se edpovedal svoji pravici do srbskega trona. To je storil tudi zato, ker mu noče Rusija v vojski pomagati.

Iz Koroškega.

Volilci, pozor!

Deželnozborska volitev iz kmetskih občin se vrši v pondelek, 29. marca 1909. Ako bi bila potrebna ožja volitev, vršila se boda v sredo, dne 31. marca. Vsakdo naj torej, ko je volil, svojo legitimacijo shrani. Volilne glasovnice za ožjo volitev se dobi pri volilnemu komisarju. Storite vvi svojo dolžnost! Napredni kmetski kandidati za deželni zbor so:

1. sodnijska okraja Celovec okolica in Borovlje (2 poslanca):

Franz Kirschner
posestnik v Žihpolju.

Anton Wieser
župan v Pischeldorfu.

Za sodnijska okraja Velikovec in Eberndorf:

Jakob Rösch
p. d. Wrießnig na Frankenbergu.

3. sodnijske okraje Beljak, Paternion in Rožek:

Ignaz Breitegger
župan v Kellerbergu.

Johan Gailer
župan v Drobollachu.

4. Za sodnijska okraja Trbiž in Arnoldstein:

Simon Michor
posestnik, Rötsch na Dobraču.

5. sodnijska okraja Št. Mohor in Kötschach:

dr. Viktor Waldner
poslanec v Dellachu.

6. Za sodnijski okraji Spital, Greifenburg in Winklern:

Karl Kapeller
župan v Lendorfu.

7. Za sodnijske okraje Gmünd, Millstatt in zgoranja Bela:

Hans Hofer
posestnik, Unterhaus.

8. Za sodnijske okraje Wolfsberg, St. Leonhard in St. Paul:

Adolf Domäng
veleposestnik, Krahof,
Johan Rink
posestnik, Etterndorf.

9. Za sodnijske okraje Friesach, Althofen in Gurk:

Alois Höninger
veleposestnik, Celovec.

10. Za sodnijska okraja St. Veit in Eberstein:

Alois Pirker
poslanec, Hörzendorf.

11. Za sodnijski okraj Feldkirchen:

Franz Huber
župan, Poitschach.

Vsakdo, kdor je za pošteno kmetsko stvar, naj voli te poslance. Vsak glas je odločilen. Zato ne sme nikdo na dan volitve manjkati. Kmetje, vzdržmite se, ne pustite se zapeljavati od veleizdajalskih prvakov. Vsi na delo!

Iz Loke na Koroškem. Kdor ima hišico in navrh še toliko sveta, da ga strešni kap doseže, ta je posestnik. Ako takošen posestnik tudi na ime Jakec sliši in zna na pol kranjsko žlobudrati, v potrebi pa tudi kako laško besedo n. pr. „sud“ zapisati, taki gospodči lahko sanjari da bode enkrat v oblak višjih prvaških krogov potegnjen. Ta je pa tudi svoj vzvišeni poklic že nekaj let poprej slutil in se je zato najprej v telovadbi izuril, tako da se mu pri spodobnem priklanjanju, kadar kakega duhovnika ali pa kranjskega fraka sreča, ne more očitati, da ima kot v svojem hrbitišču. Da imajo taki telovalci tudi veliko neiztrljivo željo, žegname roke okusno lizati, ni dvomiti. Vse te imenitne zmožnosti in lastnosti so pa za prvaško-klerikalne šarže neobhodno potrebne in če je resnica da zna neš Jakec tudi klingelpeitel izvrstno podajati, kdo bi potem zamogel oporetati, da bi gospod Jakec ne bil sposoben za kakega prvaškega nadberača. Ker pa bi tako beraško ime njegovi nedotakljivi časti nikakor ne prilegal, so naši do sitega znani prvaki neko družbo skovali, ki ima glavni namen, nam naše zadnje krvavo zaslужene, ali pa težko izposojene groše iz haržetov izvabiti in jih potem naravnost na veliki prvaški oltar v Ljubljani položiti. Za prezidenta te nebodijetra-družbe je bil seveda „posestnik“ Jakec postavljen. Da gosp. Bošta, ki se v primeri Jakčevega grunta lahko k veleposestnikom prišteva, ni hotel predsedništvo fehtarske družbe prevzeti in se je pustil le zadi za Jakcem postaviti, je ravno tako umevno, kakor pa tudi to, da bodeta starci Folti in vedno mladi Joža fehtarsko opravljanje samo od daleč ogledovala. Kar se pa glede Foltijevega Jožeka in Jozovega Ivančka dotika, bi jima bilo treba povedati, da se fantam, ki so „lerpobove hlačice“ komaj izslekli, nikakor ne spodobi, prvaške družbe ustanovljati in se v takih odborih okoli sukat. Naj bi raje pekovske štotšlankelne v gobeč zabulali, da bi jim ne bilo treba prvaške neumnosti prežvekovati. Kaj pa vi dva pravita, ti „majhen“ Šiman in pa ti upraviteljev Balant?! Vi dva saj lahko vajine „šnaucporte“ fein zavijata kadar se o tistih nafrehtnih 150 K in še o drugih vinarjev, ki še v naših mošnjah na vajino odrešenje čakajo, pogovarjata, ali ona dva fanta, Jožek in Ivanček pa še zdaj ne vesta, ali bode jima pod nosom dlaka ali pa perje vzrastlo.

Glinje. „Volitve in zopet volitve, ne maram za nje!“ Tako se mi je moj pohlevni sosed izrazil, ko sem ga vprašal, ali pride k volitvi in koga bode volil. „Prijatelj!“ rečem mu nato, skrani čas je, da se vsi napredno misleči občani resno združimo in na dan deželnozborske volitve naše zmožne in zanesljive kandidate (ti so: gosp. Franc Kirschner po domače Razaj na Žihpoljah za 3. razred in gosp. Peter Brugger direktor v Beljaku za 4. razred) enoglasno volimo. Naša občina je že tako globoko s prvaštvom ognjusena, da nas more rdečica prešiniti, ker smo tako lahkomisleči in pustimo kranjsko hujskanje in komando v naš mirni kraj vsiliti. In zdaj ko so nam deželne volitve za petmi naj bi roke križem držali, ali pa celo sladko spali, med tem ko Andrejeva banda noč in dan od hiše do hiše agitira in napredno stranko blati, prvaško pa hvalisa in opira. Naprednjaki! pokazimo na dan volitve, da še nismo izumrli in da prvaško-orglarsko-dohtersko nasilstvo še ni zamoglo zadušiti našo svobodno napredno misel, Naprednjaki, pridite vsi zanesljivo na volilni boj! Deželni zbor morajo naši napredni kandidati posesti!

Iz Škocijana se nam piše: Vemo, da ti je znano, da ob času volitve napenjajo večidel kaplani in mladi župniki vse svoje moći, da bi zmagali. Ali vendar te prosimo našemu g. župniku Poljancu na ljubo, za malo prostora. Ta naš dušni pastir, je pač na agitiranje za našega ljudskega odrešenika Grafenauerja tako ginjen, da je imel že drugikrat po dve pridigi. Rekel je v nedeljo 21. t. m. na prižnici pri sv. Marku, da „gotovo popred vem, da pridem v časopise, n. pr. v „Štajerca“ al pa v „Bauernzeitung“, al to je men vse eno. Moja sv. dolžnost je, kakor je od sedmih let sem od knezoškofa predpisano, ob času volitve agitirati za keršanske oblastnike, kakor je Grafenauer, da se bojuje proti nasprotnikom sv. vere. Vera je v nevarnosti. Posebno sedajnemu času vojske, ko brušijo meče, tisti „freimaurarji“ in hočejo sv. cerkev podreti“. — No, nas bi pač jako veselilo, če bi ta odrešenik Grafenauer bil tako vsegamogočen, da bi kar na 25. marca celo srbsko vojsko zapanal. Ker pa tega ne upamo, volimo može, kateri zastopajo naše vsakdanje težave. Vera je za nas pa res presveta, da bi se z njo po vsaki gostilni šipali, kakor znajo to pravki. — Omenimo še naše nosilce glasovnic: Fant, sin županov, se je predrnil kjer se je le upal ob enem tudi podpisati, seveda „Grafenauerja“, češ da ni za odlagati, če pridejo glasovnice še prazne na volišče, da tam nimamo časa šele podpisovati. Žugal je neko hčer podpisati za očeta, ker ga ni doma, pa ta mu le ni dovolila. To je smola! Fant menda ne pozna postave. Le tako naprej, črnuhi in ljudstvo bode kmalu sprevidilo...

Sv. Marjeta v Rožni dolini. Pred okrog 4 tednov se je poročalo o ustanovitvi podružnice „Ciril-Metodove družbe“, in kako so se naši modernjaki dali striči od kranjskih dohtarjev. Kako prav smo imeli, ki smo naše kmete svarili pred tem gospodom, kaže prav očividno slediča notica, katera ni izvzeta iz kakega nemškega lista, ampak iz prvega in največjega lista za slovenski narod, iz „Slovenca“, ki izhaja v Ljubljani. Ta list piše v številki 60 od 15. marca 1909 črez Ciril-Metodovo društvo med drugim tako-le: „Ta družba venomer naglaša svoje idealno nadstrankarstvo in svojo nepri-stranost. V ideji je že mogoče nadstrankarska, v dejstvu pa se to ne kaže. Ravno nasprotino! V dejstvu in praktično je neno vodstvo v rokah samih liberalcev, med katerimi so nekateri pravi radikalci zagrizenci. Da do takega „nadstrankarstva“ pristaši krščanskih strank nima j o bogekaj za upanja, je povsem naravno... Značilen pojav objektivnosti je pristop ženske Ciril-Metodove podružnice v Ptuju k liberalni „Zvezi narodnih društev“. **Torej se z društvenim denarjem podpira liberalizem!!** Da bi bilo vodstvo Ciril-Metodove družbe kaj storilo proti temu strankarskemu sklepu, da bi ga razveljavilo ali pa podružnico razpustilo, če se ne bi hotela pokoriti, o tem ni bilo nič slišati“. — Kakor se je že zgoraj omenilo, to ni brati v kakem nemškem listu, ampak v najbolj razširjenem slovenskem listu v katerega v vsakem farovžu lahko pogledate. Kdo laže zdaj? Ta prvi

slovenski list, bolj tisti dohtarji ki so našim kmetom na dan sv. Štefana žepe tako lepo izpraznili? Naši modernjaki so mislili darovati za uboge otroke in za šole, in zdaj se prikaže, da ta denar gre v širok žep zagrizenega liberalizma in njegovih pristašev, to so naši izborni slovenski dohtarji v Celovcu. Zdaj, ljubi Čopicevi fantje, zdaj poklicajte zopet kmete, ki so darovali za to družbo, in povejte jim odkritosrčno, kaj se zgodi z denarjem ki so ga darovali in ki so ga prej tako težko prislužili. Povejte jim za kak namen pobirate vi naše vinarje, in čuli boste dobre ali pa resnične besede.

Napredni poslanci na delu. Napredni poslanci koroški Doberšig, Nagele, Kirchmayer, Pirker, dr. Waldner in dr. Steinwender so prišli že 11. t. m. k ministerskemu predsedniku in so stavili pozneje ojstro zahtevo za pomoč glede po velikanskemu snegu povzročene škode. Dotični predlog se glasi:

V raznih delih Koroške je velikanski letošnji sneg, ki ga že desetletja ni bilo opazovati, imel katastrofalni vpliv in napravil grozivo škodo. Uničena so bila poslopja, ceste, pota, tudi življenje ljudi. In bati se je, da nesreča še ni konec. Grozno je, da trpi Koroška tudi pod snegom, ko ima že vsled suše in povodnji tako škodo. Z ozirom na to zahtevajo poslanci od vlade oddočno pomoč.

Napredni poslanci so storili torej v tem oziru kakor vedno svojo dolžnost. Grafenauer pa ni imel zato časa. On je moral po volilnih shodih neumnim ljudem vse mogoče oblubovati ...

Napredni shodi. Tudi preteklo nedeljo se je vršilo po Koroškem več volilnih shodov naprednih mož. Primanjkuje nam prostora, da bi natanko o teh velezanimivih shodih poročali. Omeniti pa moramo dva zborovanja. Dopoldne ob 11. uri se je vršil volilni shod v sv. Marjeti nad Borovljami. Vkljub grozivo slabih poti — sneg je še vedno visok in se topi, tako da stoji voda kar po pol metra visoko, — se je zbral lepo število volilcev, da se pomenijo o kandidatih. Govoril je v slovenskem jeziku in enočurnem govoru naš urednik K. Linhart. Pretežna večina zborovalcev je govorniku živahno odobravala. Navzočih je bilo tudi par posameznih nasprotnikov iz Glinj. Eden nasprotnik je delal med govorom razne medkllice, da bi govornika motil. Ali dobil je tak odgovor, da je moral hitro potihniti. Opozarjalo se ga je pozneje, da naj se oglaši k besedi, ali tega ni storil. Vedel je pač, da je težko, zastopati in se zavzemati za veleizdajalsko prvaško stvar. Pač pa se je oglašil k besedi neki drugi nasprotnik. Povedal pa ni druga nego to, da se mora v nedeljo k maši iti; to pa že sami vemo. Neki drugi nasprotnik (slovenski „liberalec“) je obljubil, da bode popoldne na shodu na Trati nastopil. Ali na to je menda pozabil. Tako se je izvršil shod v sv. Marjeti v splošnem prav lepo in upamo, da bode rodil mnogo uspeha. Št. Marječani bodoje menda vendar nehali trobiti v črni rog.

Popoldne ob 3. uri se je vršil shod na Trati pri Borovljah. Bil je tako dobro obiskan. Dosedanji poslanec Kirschner je v stvarnem in lepem govoru podal poročilo svojega delovanja. Razni volilci so stavili vprašanja, zlasti glede nameravane ustanovitve prepotrebne meščanske šole v Borovljah. Potein je izjavil shod poslancu Kirschnerju svoje zaupanje in proglašil iz novega njegovo kandidaturo. V daljšem govoru je označil potem urednik Linhart cilje prvaške politike. Zborovalci so mu burno odobravali in so izrazili zahvalo za njegovo delovanje s tem, da so vstali iz sedežev. Obadva shoda sta bila velepomembna in sta nam dokaz, da naša ideja v Rožni dolini vkljub grdi prvaški gonji napreduje. Dal Bog, da bi napredni kmetje zmagali!

Provizor Arnuš v Podljubeljnu nam je poslal „popravek“ po § 19, v katerem taji, da je imel kaj z „volilno krmo“ opraviti. Ta „popravek“ pa je preveč neumen, da bi ga našim čitateljem predstavili in zato smo vrgli Arnušovo čečkarijo v koš. Ako hoče Arnuš na vsak način v liste dopisovati, potem naj si izbere „Mir“ v ta namen. Tam lahko vse mogoče neumnosti čečkari, kajti „Mir“ sprejme vse. Mi pa se lepo zahvalimo za Arnušove dopise ...

Kako je postal stari Krpan bogat in čisljan mož.

Le redkokedaj je slišati, da bi ta ali kmet pri svojem polju obogatel ter užival svojimi sovaščani vseobče spoštovanje. Tak je res prava bela vrana ali pa mora biti pravi kavelj. Kako je neki to mogoče, pota ali oni čitatelj, ki je tudi kmet, oziroma rad kmet postal. Vsekako je moral imeti Krpan posebno srečo ter denarja in raznih drugih srečev, ki jih je dobremu gospodarju treba, razpolago. Kaj še, ravno narobe! Videli boste, da je tudi njega nesreča preganjala in da je moral boriti z vsemi mogočimi zaprekami za prvega trenutka, ko je začel gospodariti.

Naša povest se je vršila v onih „starih časih“, ko je prejemala dekla borih 20-21. a hlapec k večjemu 40—50 goldinarjev na leto, a se je pri vsem tem delj časa del in več naredilo nego dandanes; kajti ko je dnevno delo dokončano, sedle so dekle hkrati, kjer so predle do polnoči in še čez. Zjutri ob 4. uri pa so bili že zopet vsi pokonci in svojem delu. Pri vsem tem pa so bili vsem ljudje zadovoljnje in srečnejše nego dandanes, ko prenehajo poljski delavci z delom že ob ali k večjemu ob 7. uri ter so zvečer — razen hišnega gospodarja — popolnoma prosti.

Bilo je toraj v onih časih, ko je mogoč Krpan, potem ko si je poiskal in izbral pričin skrbno ženico, prevzel po svojem očetu pravimoženje. Istega dne, kakor Krpan je premed gospodarstvo tudi njegov bližnji sosed Desetinar. Ta se je tako rekoč rodil pri plugu in zrasla na njivi, a znal je le za silo čitati in pisati, dočim je bil Krpan strokovno izobražen, ker obiskoval tedaj prvič ustanovljeno kmetijsko šolo. Glede kmetije pa se mora reči, da je o začetku njunega kmetovanja Desetinarjeva kaj boljša od Krpanove. Desetinarjevi skedenja kašče in hlevi so bili še vsi v dobrem stanju, ni jim bilo treba velikih poprav. Tolikaj pa je bilo pri Krpanovih. Vse je klicalo mojstvo, bilo je staro in trhlo, vse je lezlo na kup. Kaj bi vse poprave nič ne izdale; bilo je tudi vse na novo postaviti in zgraditi.

Toda oglejmo si najprvo Desetinarja in nam bo v svarilen vzgled njegova lastna usoda. Tudi on je iskal in našel ženo, ki je bila prej samo ne gospodinja. Bila je malo ali izobražena, a njeno največje veselje je bila lika skleda, polna dobrih jedi, pa poln kozarjev. Kakršna gospodinja, takšne dekle, pravi pravvor. Kmalu so postali posli svoji gospodinji pičice enaki. Ta hiša je požrla vse, kar se doma pridelalo, najsi bo že mleko, maslo, ali karkoli. Prva leta se je zaklalo po štirih tane prašiče. Niti repa ni šlo od hiše, ampak vse je izginilo v teh nenasitnih in globokih lodičih. Čemu pa ne, so si mislili, saj je Bog do Tako potratno življenje pa ima kot posledico nobo in zanikernost. Ko sta Desetinar in Njegov peč na polju orala, ostavila sta čez nekaj vladalo plug in vole na njivi, zavalila se v hladno kmetjevesno senco, natlačila si mirno vsak svojo posodo izvlekla izpod grma košarico, v kateri je nese posoda žganja, se zalivala z njim a vmes se županov dobrega prigrizavala. Kdo se bo potem še če povemo, da je prišlo tako gospodarstvo otroke nered. Vsled teh razmer ni izoral Desetinar in tretjine zemljišča, ostalo je puščal v trdnih ohramenih Zemlja je donašala od leta do leta manj.

Kako se je to Desetinarju maščevalo, kazalo se je že na koncu prvega leta. Ostalo je poslom dolžan na plači in moral je na posojilo. Ta ga je začelo jeziti. Njegova kmetija ni torej niti toliko dobra, da bi pravila gospodarja in plačala delavce in posodo. To ga je privedlo do lahkomiselnosti. Žena pa ni bila v nikako oporo in pomoč, mož je pa vedno niže; po štirih letih je prišlo premoženje na boben. Desetinar se je udal pijači; v preobilu zaužitega alkohola je znored in preveč v norišnico. Žene njegove in dveh otrok so usmilili dobrosrčni vaščani. Toda kakor z Desetinarjevo kmetijo godi se dandanes žal premišljim kmetijam.

Toda dovolj budi teh žalostnih slik. Ozimbilje raje h Krpanu in vzemimo si ga v vzgojo. Tudi on je moral od začetka najeti posojilo, kajti dirjajo, župan te

ženina dota je zadostovala komaj ze gradnjo novih gospodarskih poslopij. Poljsko orodje je bilo staro in nepraktično, za pravilno in temeljito obdelovanje zemlje ne zadostuje. Treba je bilo krepkejših plugov, ako se je hotelo zemljo globoce prerahljati. Tudi brane si je moral nabaviti. Njegov oče je posejal vso zemljo z roko; zdaj je kupil Krpan sejalni stroj.

Mlač Krpan se je na kmetijski šoli učil, da ne kaže, da bi se tjetjino zemljišča posejalo z ozimino, drugo tretjino z jarino, a tretjo tretjino puščalo v trdino, kakor je bilo to doslej na kmetih običajno. Posejal je vse zemljišča ter uvedel drug sistem kolobarjenja t. j. menjavo poljščin, vsled česar se je gospodarsko stanje znatno predvrednico. Ker mu je sladkorna tovarna pokupila ves pridelek sladkorne pese za lepe novice, pričel je s sejanjem sladkorne pese v večjem stilu ter kazal svojim sosedom, kakšen dobiček mu to donaša. Zemlje ni sedaj več puščal v trdino, še pre malo jo je imel. Izvemši Desetinarja, ki se nikakor ni hotel sprijezni s temi novotarijami, ampak obdeloval in gospodaril še nadalje po starem kopitu, so Krpana vsi drugi sosedje posnemali ter se dali radi poučiti. Poleg tega je skrbel, da pridela čim več klaje in tako mu je bilo mogoče rediti tudi več živine. Jel se je pečati tudi s konjerejo in vzrejal žrebata. Pečal se je tudi s svinjorejo, v čemer je kmalu našel hvaležnih posnemalcev med svojimi sovaščani. Koliko neprilik in nesreč je imel Krpan kot začetnik pri teh svojih predjetjih, razume lahko vsak količaj razsoden človek. Danes mu je poginilo žrebe, drugokrat mu je zlobna svinja pomorila vse svoje komaj storjene prašičke in je vrh tega še sama poginila. Bila je neka doba, ko ni mogel vzrediti niti enega samega teleta; vsako je dobilo drisko ter čez dra, tri dni poginilo. Najhuje pa mu je bilo, ko mu je poginil najlepši izmed vseh njegovih konj. A vse te nesreče ga niso oplašile, ampak še z večjo vremeno je nadaljeval zapricteto delo. Slednji so vendar prišli boljši časi in dobiček, ki mu ga je donašala živinoreja, je presegal vse druge gospodarske dohodke. Zlasti se je pečal s sejanjem raznega žita, a z nakupovanjem umetnih gnojil in s treznim in razumnim obdelovanjem zemlje je dosegel, da mu je donašala zemlja še enkrat toliko kakor pred par leti.

Kar se tiče poslov, zapustil ga je le redkocateri; ostali so pri hiši do deset, da celo do petnajst let. Čim so se drugi pritoževali, kako malo da se sme zanesti nanje, je bil Krpan s svojimi popolnoma zadovoljen. Pregovor pravi: Gospodarjevo oko redi konja in gospodarjeva peto gnoji njivo. Povsod je bilo njegovo oko in vedel je natanko, koliko more in sme zahtevati od vsakogar. Če je spoznal, da so zanesljivi, puščal jim je kolikor mogoče samostojnosti. Spoznal je, da se z vednim zmerjanjem in ujedajenjem pri poslih nič ne doseže. Z vztrajnostjo in odločnostjo je Krpan polagoma poplačal svoje dolgove ter deval vsako leto tudi kaj na stran. Njegovo premoženje se je množilo i v hiši je vladalo blagostanje. Edino Krpanu so se imeli kmetje zahvaliti, da so se jim razmere zboljšale. Da mu nekoliko poplačajo njegovo plodonosno in nesebično delovanje med njimi, izvolijo si ga županom. Kot župan je opravljal svoje posle z neomenjeno delavnostjo do pozne starosti. Svoje otroke je lepo vzgojil ter jih pripravil do kruha. Pozabimo nespametnega Desetinarja, a obranimo si v trajnem spominu pametnega Krpana ter skušajmo postati mu enaki.

Po nemškem „P. kmet.“

Gospodarske.

Mlač prešički morajo biti v posebni pregraji. Da se mlači prešički pravilno razvijajo, je neobsto potrebno, da se jim napravi tik starke posebna pregraja, v katero zlezejo kadarkoli se jim zlubi. Luknja v tej pregraji pa sme biti le tako velika, da zamorejo skorajjo le prešički, ne pa starke. Ker jim pa vsaktera kloba, ki jo dobiva staraka, ne prija, zato naj se prešičke med krmenjem starke zapre v ono pregrajo. Ko so mlači stari 14 dni, poklada naj se jim nekoliko pšenice ali ječmena, seveda ne preveč. Zrnje naj se jim dene v pregrajo. Zategadelj naj se že pri zidanju novega hleva skrbi za to, da se napravi med vsakima dvema plemenskima svinjama en oddelek ali pregraja za mlačide.

Zakaj ovce večinoma zvržajo? Ovce zvržajo, ako dirajo ali druga drugo stisne ali pa če se v trebuh udarjo. Zato naj se pazi strogo na to, da jih otroci ne

love ali psi pode v beg, pazi naj se pa tudi, da se ne gnetejo skozi hlevska vrata. Ako so že dalj časa breje, naj se močno breje loči od drugih in jih zapre v manjše pregraje. Ako so ovce kake žlahitne pasme, pazi naj se, da jih ne zaloti mrzlo in deževno vreme in da ne bodo ležale na mrzlih in mokrilih tleh, ker taka živila je jako občutljiva.

Kako globoke in široke morajo biti lame za sajenje sadnih dreves? V dobrini in globoki zemlji je treba skopati 75 cm 1 m globoke in 1 m 50 cm do 1 m 75 cm široke lame. V slabih zemljah 1 m do 1 m 50 cm globoke in 1 m 75 cm do 2 m široke. Čim slabša je zemlja, tem globokejše in širši morajo biti lame.

Mrzlo tekoč cepilni vasek se napravi, ako se vzame 1 kg kolofonj, pol kg terpentinove smole in 125 gr čebelnega voska ter razstopi vse skupaj v kaki železni kozici nad odprom ognjem na prostem. Ko se je to popolnoma razstopilo, dolije naj se 125 gramov ricinovega olja. Nato naj se nese kozico daleč od ognja, ker drugače se lahko vse skupaj užge, in doda naj se, ko se je nekoliko ohladilo, priblinzo $\frac{1}{4}$ 1 navadnega spirita. Med kuhanjem naj se strogo pazi, da se raztopina ne užge, a če se je užgal, naj se takoj pokrije s kako pokrivačo, ki naj bo vedno pri rokah.

Gnoj za vinograde. Za vinograd s težko, mrzlo zemljo najprikladnejši gnoj je uležan hlevski gnoj, ker ima ne le vse one snovi v sebi, ki jih trta potrebuje v živež, ampak se nahaja v njem tudi taka tvar, ki se razkrojuje, pri tem pa se zemlja segreva in rahlja. Kdor nima zadosti hlevskega gnoja na razpolago ali pa zemlji primanjkuje važnih redilnih rastlinskih snovi, pomaga naj si z umetnimi gnojili, in sicer z dušecnatimi, kakor na pr. s čilskim solitrom, s kalijevnatimi kakor so: lesni pepel, stasfurtske soli in klorov kalij, in s fosfornatimi kakor s Tomaževim žlindrom in superfosatom.

Škodljiveci sadjarstva. Znano je še, koliko škode so povzročile lani gosenice metulja z imenom glogov ali vrtni belin na sadnem drevo. Na tisoče dreves so te požrešne gosenice do golega objedle in tako ves sad uničile; drevo je oslabilo ali se celo posušilo. Te škodljive gosenice se izležejo v poletju iz jajčic ter ostanejo čisto mičkene. Pred zimo se zapredejo na posameznih listih. Ti listi ostanejo čez zimo na drevo in vise še na pajčevini, ko je vso drugo listje odpadlo. Kako hitro začne drevo poganjati, zapustijo zapredene goseničice svoja prezimovališča, žrejo listje in naglo rastejo. Ako hočemo te škodljive gosenice zatirati, moramo odrezati z drevesnimi škarjami vejice, na katerih vise še sedaj suho listje ter ga z mladičkami vred sežgati. Noben kmet naj ne opusti to važno delo, če si hoče ohraniti sadno drevo. Te gosenice nabajajo se tudi na glogu in trnjicu (na belem in črnem trnu); tudi tam bo treba pogledati.

Mladim puram naj se daje spočetka bel kruh namočen v mleku, surova jajca mešana med kuhan in zmečkan krompir in na drobno razsekano meso. Daje naj se jim tudi sladka skuta. Ker se mlade pure ne smejo zmočiti, zato naj se jim daje piti vodo iz plitve posode, v katero se položi na sredo kamen, da pure ne stopijo v vodo.

Razpokana lubad pri starejših češnjah se ne sme z drevesno strguljo siloma ostrgati kakor pri pri hruškah in jablanah. Kajti če se češnji lubad rani, dobi smoliko. Ako se pa hoče staro škorjo ostrgati, pazi naj se, da se pri tem delu mlade lubadi ne rani.

Zoper uši pri živini naj se rabi žvepleni cvet ali žveplena žavba in z isto nuj se namaže in odrgne vsa ona mesta, ki se močno napadena od uši. V par dneh uši zginejo.

Loterijske številke.

Gradec, dne 20 marca: 66, 65, 78, 83, 90.
Trst, dne 13. marca: 30, 77, 79, 17, 52.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Original „Johnston“ amerikanske mašine za žetev

mašine za travo, žitje in vezanje, za obravnavo mrve, grablje za mrvo, mašine za pripravo krme, gepeljni, vinske preše, radne preše, grozdni mlini, grozdni reblerji in vse druge kmetijske mašine izdelujejo in oddajajo v znano prvo-razredni konstrukciji specialne fabrike

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER
Dunaj III/2, Löwengasse 37.

Natančni ceniki zastonj in franko. 180
Išče se solidne zastopnike in naprej prodajale.

Ženitna ponudba.

Sem 38 let star, ledičen, kat., s polno službo in nemškega jezika zmožen in posestnik (davčni list na službo in licenco); posestvo donaša cestega dnevnega dohodka od 60 do 80 K. Želim se oženiti s 30-40 let starim dekletom, ki naj bi bila naprednega mislenja, ako mogoče tudi nemščine zmožna in ki ima od 2.000 do 3.000 K gotovega denarja. Vdova brez ali z 1 otrokom ni izključena. Pisma naj se pošljajo do 10. aprila pod naslovom „Srečen dom se najde v poštemenem srca“ poste restante Unzmarkt in Obersteier.

Posestvo, Fotografije ket znamke

(marke liki znamkam na pisnah), in dopisnice s sliko izdeluje po vsemi poslani fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental štev. 180. Ceniki se pošljajo na zahtevevanje brezplačno in franko. 173

Fina žajfa

(odpadek) 14 disav, kakor: vijolice, rože, mirva, speick itd. kila (12 do 14 komadov) K 1.80. Postni troški 90 h. 5 kil brutto K 9 — po povzetju. Maatz, Dunaj, IX. Alserstraße 6. 176

Gostilna

lepo ležača, krasni izletni kraj od Celja z gospodarskim poslopjem in vsem fundusom se takoj za K 15.000 proda. Potreben kapital K 7.000. Izve se pri upravi „Štajerca“.

Okrogla deblica

od jeséna, oreha, javorja in bukve nakupi v vsaki množini mestna uprava v Ptaju.

Prve vrste

je oddati, 1 $\frac{1}{2}$ vagona. Več se izve v Makovljah p. Poličanah pri g. And. Juršitsch.

Znano dobro

se kupuje dobro perilo in bleko za moške, ženske in otroke pri g. Adolf Wessiak, Maribor, Draugasse in Domgasse. 113

Za Velikonoč

priporočam ljubke štofe za bleko perilo za mizo in postelj, židane robe kakor tudi vso drugo rezano blago. Adolf Wessiak, Maribor, Draugasse. 112

Neka osemnajstletna deklica

iz dobre hiše, govorji samo slovensko, zeli službe najraje v mestu. Naslov: F. B., Ponigl stev. 122.

Gostilna,

prav dobro idoča, zraven tovarne v večjem kraju, dober promet, se iz proste roke proda. Naslov pove upravnštvo tega lista. 108

Lepo posestvo

se prodaja. Hiša 3 soba, 2 veliki velbani kleti, gosp. poslopje, 1 klet, velika stala in drugi prostori, veliki sadonosnik, kjer se je lansko leto pridelalo 2.146 K 56 h za most in jabolka, velika njiva, nekaj hoste in vrt za zelenjavno, židana studenca pri stanovanju, krasni izgledi, 10 minut od Rogaške Slatine. Cena se izve pri g. Jos. Waida v Rogaški Slatini

Riparia portalis,

koreninske trte, riparia portalis, rezne trte prodaja F. C. Schwab, Ptuj, Hauptplatz. 192

Učenec

se takoj sprejme pri g. Alois Pugmeister, krojač v Celju, Grazergasse 23. Istolako se sprejmejo dobro izvezbani delavci. 196

Lepa malo rabljenja

se po ceni proda. Vpraša se v upravnštvo „Štajerca“. 195

kredenca

Trgovinski vrtnarji veliki rabati!

sadnih dreves

ter amerikanskih cepiljenih trt po najnižjih cenah.

Posebne cene za kmete in šole.

V. Veršec

sadjarske in trte šole

Bizelj pri Brežicah, (Štajersko).

Vsakdo naj si naroči cenik.

Ceno perje za postelj in daune.

Ena kila sivo, šlisano K 2 —, pol-belo K 2.80, belo K 4 —, prima mehko kot daune K 6 —, visoko-prima šlis, najboljša vrsta K 8 —, daune K 6 —, bele K 10 —, prsní flauš K 12 —, od 5 kil naprej franko.

Gotove postelje

inlet (nanking) ena tuhna, velikost 180×116 cm z dvema blazinama pod glavo, te 80×58 cm, dovolj polni, z novim sivim, čičem in trajnim perjem K 16 —, podlaune K 20 —, daune K 24 —, tuhna sama K 12 —, 14 —, 16 —, blazina pod glavo K 8 —, 3.50 —, 4 —, poslije po povzetju, zavoj zastonj, od K 10 — naprej franko.

Max Berger, Deschenitz št. 563, Böhmerwald.

Cenik o matracah, odeljah, prevlčkah in vsemu drugemu blagu za postelje zastonj in franko. Kar ne dopade, se zameni ali denar nazaj.

plahte za postlje
iz domačega platna
• po kron 2•60 •

v novi veliki trgovini

Johann Koss, Celje
na kolodvorskem prostoru.

167

Gostilno

z malo ekonomijo in

kovačnico

v trgu Vuženice (Saldenhofen).

Konji8 kom. z vozimi, šlitami itd. vred proda po ceni
F. Cleinschich, Twimberg na Koroškem. 107**Puške!**Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 8:50,
pištole od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje
po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Veliko manufaktурно
trgovino

Johann Koss, Celje

Priporočam
za spomladansko sezijo
izgotovljenih oblek
za gospode, dame, dečke, deklice in
otroke

v najmodernejših vzorcih in kroju, po zmerno nizkih
cenah 169

Johann Koss, Celje
na kolodvorskem prostoru na voglu hotela (Stadt
Wien).

Meščanska parna žaga.

Na novem lantnem trgu (Lendplatz) v Ptaju
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj raz-
zaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

Predno

705

prosite za osebno, hipotekarno ali realno

posojilo

zahajajte brezplačni prospekt

Meller L. Egyed, Budapest

XI. Lónyai-utca 7. — Telefon interurban 46—31.

Vozički za otroke

za kran	12.—
" "	14.—
" "	16.—
" "	18.—
" "	20.—

in še finejše vsake vrste v novi veliki
trgovini

Johann Koss, Celje
na kolodvorskem prostoru. 168

gostilniška realiteta

z iztočom žganja, prodajalno deželnih produktov, to b a č o
t r a f i k o, ſiakerijo, 10 minut od kopelji Dobrnat (Neuhauſ), lepa
lega brez prahu, zelo primerno za penzionista, 30 oralov zemlje,
od tega 20 oralov krasnega gozda, ſadonosnik, ſe proda zaradi
državskih razmer po ceni in ſicer brez inventarja ali pa znjim.
Več ſe izve pri g. Franz Mariaschek, Celje, Hauptplatz 3.

Štiri tedne na poiskušnjo

in ogled razpoſiljam svoja
kolesa (bicikle) proti pov-
zetju. Deli koles čudovito
ceno in dobro. Cenik s sli-
kami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103
a. d. Staatsbahn, Böhmen. 45

Pooblažen in zapričezen civilni geometer**Richard Stiger**

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

se priporoča za vſa dela, ki spadajo
v stroko merjenja zemljišč kakor so:
**delitve zemljišč, omejitve, do-
ločitve mej, združitev zemljišč,**
zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč
za železnice, ceste, mostove.
Zmeri tudi manjša posestva, kakor
cele občine, lovska okolišča,
dela načrte stavb in drugih pred-
metov. 41

DENDRIN

(karbolinej za sadno drevje, ki se takoj v vodi raztopi)
izkazalo se je imenitno v zimski dobi
1907/1908.

Prospekti, atesti in vzorci brez troškov.

Tovarna karbolineja R. AVENARIUS
Amstetten, Nižnjavratrijsko.

Prodaja se pri:

V. Leposcha, Ptuj.

V. Schulfink, Ptuj.

Kmetje, reſite svojo živino

pred bolezni jo kostij (Knochenbrüchigkeit, Beinweiche), katera preti
živini vsled suše, s tem da pridene te 164

Bartheljevo krmilno apno
žgano ali precipitirano z gar. 38—42% fosforjeve kislino. Nekaj
dekgramov vsak dan zadostuje proti tej bolezni. Poduk zastonj.
Cene nizke: Mich. Barthel & Co., Dunaj X/1, Siccardsburg. 44.

Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru
na voglu (Stadt Wien) 170

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Hrnilno in posojilno društvo v Celju

reg. zadr. z neom. zav.

CELJE,

v velikem poslopu nemške sparkase nasproti kolodvoru

prevzame

hranilne vloge proti 4¹/₂%

dnevno obrestovanje (od dneva vložbe do dneva dvignenja). Rentni davek plača zavod.

Dovoli kredit i. s.: hipotekarni kredit po 5%, kredit z jamstvom proti
menici ali dolžemu listu po 6%, kontokorent-kredit po 6%.

Predstojništvo.

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zalogi smodnika

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo ſpecerijskega blaga,
nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžore
ter predmete municie za lov kakor patroni,
kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogu
v umetnem gnuju za travnike, njive in vinegrade
i. s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva ſol itd.,
nadalje krmilna ſlama prešana, raffiabast in
bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah. 92

Katera žena ali dekle?

si hoče lepo blago za obleko in
nove sorte terpeči svilni robec ku-
piti, naj gre v novo veliko trgovino

Johann Koss,
Celje.

PAGLIANO-SIRUP.

Vpleta v oficino Italijanske in avstrijske farmaceute. Premiiran
na farmaceutični razstavi 1894, na hig. razstavi 1900 in na med-
narodni razstavi v Milatu 1906 z zlate medalje

najuspešnejše sredstvo za čiščenje krvi

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL

legitimirani izdelovalec od njegovega strica pok. prof. Pagliano iz-
najdenega in po njegovem originalnem receptu v Šestnajstih narejenega
preparata. Postavno priznan glasom odločbe najvišjega sodnega
dvora (Benetke 1903) in od sanitetne nadoblasti.

V steklenicah, škatljico (prazne)

in komprimirani tabletah (pilne).

Zahajajte edino fabričko znamko edino pristreno sirupo

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL

Calata S. Marco 4.

Se dobija v Real-Apotheke Šektori Bruschetti-Ala (Julij Zirel).

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanh

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogu
izbornega špecerjskega blaga, kakor fine parne
moke, vinberle, cibere, kave, masti, jedilno olje,
petrolej itd. kakor tudi zalogu manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna naturna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

80

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajiti najboljši sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno boleznen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam prenogovo zahvalnic in priznanic. Stane poštne prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIĆ

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

87

Jos. Kasimir

trgovina s špecerijo, barvami in z mešanim blagom
nasproti W. Sirk's Nfl. in filijalka nasproti minoritske
cerkve

v PTUJU

priporoča svojo bogato zalogu najfinješe surove in
žgane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka,
najfinješe kandite, župne kocke, mineralne vode,
najfinješe namizno olje, bučno olje, jesihova
esenca in za izdelovanje žganja itd.

Semena za vrt, polje in travnik, strelja iz šote,
najboljša strelja, klajno apno, Lukulus, najboljša
svinjska krma.

85

Prodaja naturnih vin

1908 l. terrano krepko rdečo vino	K 28—
1908 " vino "Schiller", zrelo za točenje	" 32—
1908 " belo namizno vino Silvanec-ribola	" 36—
1908 " namizno vino rizling	" 40—
stara, fina namizna vina po	" 48—
1908 l. Lissa rdečo, medicinalno, krvno vino	" 56—
pri 100 litrih proda iz vinske kleti v poslopiju velike sparkase	

Otto KUSTER, Celje.

73

Varstvena marka "Anker"
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za
anker-pain-expeller

je znano kot odpeljalče, izvrstno in boljšine odstranjajoče
sredstvo pri prehlajenju itd. Dobri se v vseh apotekah po 80 h,
1:40 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega
sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skaličah z
našo varstveno znako "Anker", potem se dobri pristno
te sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razposilja se vsak dan. 690

Telegram!

Iz Dunaja nazaj došla velika konkurna masa,
torej v položaju, po neslednih cenah blago
oddajati dokler zaloga trpi; naročuje naj se
hitro, zakar prosi podpisana firma, ker taka
prilika pride le redkokedaj; kar ne dopade,
se vzame nazaj.

Ena partija preprog iz čipk 100 cm. široki, preje 1 K, zdaj 44 h,
še bolje, preje K 1:40 zdaj 65 h pr. met.

Ena partija pravi druk z zidanim svitom, preje 90 h, zdaj 50 h
pr. met.

Ena partija gospodarskih predpasnikov, zelo široki, preje K 1:30,
zdaj 90 h.

Ena partija gospodarskih obrisačnikov (Handtuch), preje 60 h, zdaj
35 h po met.

Ena partija lepih gladkih voljenih štofov vseh barv, preje K 2:70,
zdaj K 1:20 po met.

Ena partija tirolskega platna, preje 65 h, zdaj 44 h po met., še
boljše 52 h.

600 komadov gotovih rjuh brez šivanja, zarobljeni, preje K 2:90,
zdaj K 1:90 po komadu.

300 komadov še boljših grob niti, preje K 3:20, zdaj K 2:20 p. k.

Ena partija oksford za srajce, preje 70 h, zdaj 45 h, čisto težke
preje 90 h, zdaj 60 h.

Ena partija poletnih flanelov zelo rabljivi za perilo preje 70 h,
zdaj 48 h.

Ena partija črnih ženskih nogavic, preje 90 h, zdaj 45 h.

Ena partija ženskih srajce s stikanim zatonom preje K 2:70, zdaj K 1:35.

Ena partija tepihov dolgih, preje K 1:10, zdaj 60 h.

Ena partija pisanih preprog 2 stranski, 1 draperija, preje K 6—,
zdaj K 2:80.

200 kom. krasnih šosov, črno, plavo, sivo, rujavo, preje K 10—,
zdaj K 5:50.

400 kom. pomladnih bluz temno ali svitlo, preje K 4:50, zdaj K 2:30.

Ena partija moških gradl-spodnjih hlač, belih ali barvanih, preje
K 1:90, zdaj K 1:10.

Ena partija moških strapac-zgornih hlač, preje K 5:96, zdaj K 3:90.

Ena partija komplet velikih moških lovskih sraje dvojna prsa
preje K 1:90, zdaj 98 h.

Ena partija moških turistovskih sraje, preje K 2:90, zdaj K 1:70.

Ena partija domačih čevalj podplati iz špago, preje K 1:70, zdaj 90 h.

Ena partija gospodskih športnih kap, preje K 1:30, zdaj 70 h.

1000 m barvanih pisanih tkalskih cajgov cela širokost za tuhen,

preje K 1:30, zdaj 90 h.

600 m plavega platna za predpasnike zelo trajno, pravo-barvano,
preje 82 h, zdaj 65 h p. met.

200 kom. buret-garnitur 2 odeji za postelj I za mizo, skupaj preje
K 14—, zdaj K 9—.

Ena partija lepih drukov za otroške obleke, preje 90 h, zdaj 50 h,
1 m velikost 10 h več.

Ena partija voljna za štrikati v štrenah, preje 60 h, zdaj 40 h.

200 kom. močnih vreč (Rucksack), preje K 3:20, zdaj K 1:95.

8000 velikih klopcov voljne za štrikati vse barve, preje 20 h, zdaj 10 h.

600 tucatov belih robcev barvani, atlas-rob, preje K 1:90, zdaj
K 1— p. 1/2 tuc.

500 kom. barvanih, preje K 2:10, zdaj K 1:10 p. 1/2 tuc.

Ena partija gotovih namiznih prrov, komplet velikih, preje K 2:60,
zdaj K 1:30.

Vkljub teh čudežnih nizkih cen dobi vsak kupec, ki vzame čez 10
kron praktično lepo doklado zastonj in se prosi za natančni naslov.

Tudi zanaprej prodajalce je to lepa prilika.

V ptujskem mestnem sop nem kopališču

se dobijo odsihmal kopale s hlaponom po sle
čih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan
1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praz
ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 km
carjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettau
Badeanstalt).

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN.
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena
najboljših gori
zelič — ter se
vrstno in z najbo
šim uspehom v
rablja proti zas
temu kašiju — bo
v prisih, — pre
jenju v gru, h
nosti, težkom di
nju, astmi — pa
nem kataru, su

kašiju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborne, vspeh siguren. Cena
franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K
vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju
če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 stek
se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišić,
lekarnar v Pakracu št. 200 (Slavonija)

Fabrika kmetskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorf

(Štajersko)

priporoča najnovije vitale mlatilne stroje, str
za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe,
bler za koruze, sesalnice za gnojivo, trije
stroje za mah, grablje za mrvo, ročne gra
(Handslepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obrat
stroj za košnjo trave in žitja, najnovje gleisdon
sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične
preše, preše za sadje in vine. (Orig. Ober
Differenzial Hebelpresswerke) patent „Duchscher“
(Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas
garancijo. — Cenik zastonj in franko

Nakupna hiša

, „zur Südbahn“, Gradec,

Annenstrasse 68/8.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mest

Gradec

Mestni de
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de
lavnikih od

8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

Pr

Prvaki
avstrijski
godki z
meč kri
nami. V
žrtve o
bi mora
malo a
tiste B
vojakon
cesarjev
skega n
živio S
mijo sv
prvaške
kron d
resnem
hip krv
in groz
Ža
zdajne i

Ravnateljstvo

Tiskal: W. Blanke v Ptuj.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart